

Til:

- Kunnskapsdepartementet

Oslo, 11. januar 2018

Ref.: 8/17/KF/ph

Høring av endringer i barnehageloven mv.

Norsk psykologforening støtter forslaget om krav til språkkompetanse for styrere og barnehagelærere. Barnehagen er en sentral arena for utvikling av god folkehelse, fysisk og psykisk, samt godt forebyggingsarbeid (1). Høringsnotatet har gode beskrivelser av læringsmiljø, og den betydning kommunikasjon har for barns trivsel og utvikling. Til grunn for forslaget om lovfestet krav til norskprøve for på B2-nivå for pedagogisk barnehagepersonell ligger en helhetsvurdering knyttet til både språkutvikling, foreldresamarbeid samt relasjon og samspill. Andre instanser har bedre grunnlag for å vurdere praktiske implikasjoner av nettopp B2-nivå og dilemma knyttet til hvilke førstespråk ordningen skal gjelde for. Vi ønsker å gi tre innspill til alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK).

Alternativ og supplerende kommunikasjon (2)

- Det er behov for *et nasjonalt løft* for å øke kompetansen på ASK; hos foreldre, i kommunen og hos PPT. Til sammenligning har foreldre og slekt til barn som skal bruke tegnspråk for døve får et 40-ukers kurs over 16 år. Foreldre som har barn som skal bruke ASK har tilsvarende behov, men det vanligste er at de ikke får noe, evt. kun et dagskurs. Kompetansen er ofte svært lav, og ikke tilstrekkelig til å sikre barn et godt og utviklende språkmiljø. Høringsnotatet understreker dessverre at dette ikke skal koste noe ekstra.
- Det er positivt at ASK nå blir sett som en del av et nødvendig allment tilbud i barnehagen, og ikke utelukkende som et spesialpedagogisk tiltak. Det er språk og kommunikasjon det handler om. Det skal brukes gjennom hele dagen, og ikke begrenses til de timene spesialpedagogen er tilstede. En presisering av behovet for både å kunne bruke ASK, samt å få tilstrekkelig opplæring, er nødvendig.
- Barn som bruker ASK trenger et *språkmiljø* der ASK blir anvendt daglig. Det står en del om hjelpemidler og opplæring i hjelpemiddelet, men det vesentlige er at barn lærer språk ved at språket blir brukt i naturlige og meningsfulle sammenhenger. Og da må de være sammen med både voksne og barn som kan snakke deres språk.

Med vennlig hilsen
Norsk psykologforening

Tor Levin Hofgaard
President

Referanser

1. <https://www.psykologforeningen.no/content/download/49052/799234/version/3/file/Handlingsplan+hovedsatsningsomra%CC%8Adet+2016-2019+pr.+26.6.17..pdf>
2. Stadsleiv, K. (2017). *The relationship between language, expressive abilities and executive functioning in children with speech and motor*. Doktorgradsavhandling, Universitetet i Oslo.